

8) Μεσσηνία	τετρ. χιλ.	3300,4
Νῆσοι	»	41,5
Λίμναι	»	32,8
		3374,4

Ἐν ὄλῳ ἡ Πελοπόννησος ἔχει

α) ἡπειρωτικὴν χώραν	τετρ. χιλ.	21,687,0
β) νησιωτικὴν	»	514,1
γ) Λίμναι	»	102,6
		22303,7

ΝΗΣΟΙ

9) Εὐβοία	τετρ. χιλ.	3575,2
Νῆσοι περὶ τὴν Εὐβοίαν	»	623,9
Λίμναι	»	8,4
		4207,5

10) Κυκλάδες	τετρ. χιλ.	2694,6
--------------	------------	--------

11) Κέρκυρα μετὰ τῶν εἰς τὸν νομὸν αὐτῆς ὑπαγομένων νήσων		1120,5
---	--	--------

12) Κεφαλληνία	τετρ. χιλ.	810,4
----------------	------------	-------

13) Ζάκυνθος	»	437,9
--------------	---	-------

Τὸ ὅλον	»	9,270,9
---------	---	---------

Ἐν γένει λοιπὸν τὸ Βασιλεῖον τῆς Ἑλλάδος, πλὴν τῶν προσαρτηθεισῶν ἐπαρχιῶν, ἔχει ἐπιφάνειαν τετραγ. χιλιόμετρ. 51,783,1. ἦτοι

α) Ἡπειρωτικὴν		41293,7
----------------	--	---------

β) Νήσους		10025,6
-----------	--	---------

γ) Λίμνας τῆς Ἠπείρου		455,4
-----------------------	--	-------

δ) Λίμνας νήσων (μόνον ἐν Εὐβοίᾳ)		8,4
-----------------------------------	--	-----

51783,1

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ διαφέρουσι οὐσιωδῶς τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν σελίδι 22 τῆς στατιστικῆς τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1879, οἵτινες ἐλήφθησαν, καθ' ἃ ἐν ὑποσημειώσει λέγεται ἐκ γεωγράφων καὶ χαρτογράφων Εὐρωπαίων. Τίνας ἀκριθέστεροι; Τοῦτο ἄς ἐξετάσωσιν ἔτεροι, ἡμεῖς ἀναγράφομεν αὐτοὺς, ἅτε ὄντας πορίσματα μελέτης σπουδαίου ἀνδρός, καὶ πεπειραμένου, καὶ γραφείου στατιστικοῦ ἐκ τῶν ἐχόντων κύρος ἐπιστημονικὸν οὐ μικρὸν.

Βάσις τῶν ὑπολογισμῶν εἶχε διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ κ. J. Strelbitsky τὸν χάρτην τῆς Ἑλλάδος τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτελείου, τοῦ ὑπὸ κλίμακα 1:200,000. Εἶχε δὲ ὑπ' ὄψει πρὸς ἐξέλεξιν καὶ ἐτέρους χάρτας ὑπὸ μικροτέραν κλίμακα, τοῦ Kiepert τοῦ Schtiller, καὶ Ἄγγλων χαρτογράφων.

Ἐπιθυμητὸν θὰ ἦτο νὰ ὑπῆρχε καὶ καταμέτρησις τοῦ ἐμβαδοῦ ἐκάστης εἰδικῆς Ἐπαρχίας τὴν ἔλλειψιν δὲ ταύτην ἠσθάνθη καὶ ὁ κ. Α. Μανσόλας, ὁ ποιήσας τὴν στατιστικὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος τῷ 1879, τμηματάρχης καὶ τότε τοῦ τμήματος τῆς δημοσίας

οἰκονομίας, ὡς γράφει ἐν σελίδι 21. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἀνελάμβανε μηχανικὸς τις τῶν ἡμετέρων τὴν λεπτομερεστέραν ταύτην ἐργασίαν.

Α. Μ.

ΑΙ ΠΑΡΙΣΙΝΑΙ

Περὶ τῶν Παρισινῶν γυναικῶν ἐλέχθησαν μέχρι τοῦδε καὶ ἐγράφησαν πολλὰ καλὰ καὶ κακὰ, τερπνὰ καὶ ἐμβριθῆ, ἀληθῆ καὶ ψευδῆ. Τὸ παράδοξον, χαμαιλεοντοειδὲς ὄν, τὸ καλούμενον Παρισινή, ἀπὸ τῶσιν πολλῶν ἀπόψεων ἐκρίθη, ἐξητάσθη καὶ διελευκάνθη, ὥστε καταντᾷ ἀδύνατον ν' ἀνεύρη τις νέον τινα χαρακτῆρα ὑπὸ τῶν προτέρων ἀμνημόνευτον. Ἄλλ' ὁ εὐφυὴς συγγραφεὺς Ἀρσένιος Οὔσσαϊ ἐδημοσίευσεν πρὸ ὀλίγου συμβουλάς τινας πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς Παρισινῆς, αἵτινες παρέχουσιν ἡμῖν δείγματα τὸ μὲν τῆς διαυγείας καὶ τῆς λεπτότητος τοῦ παρατηρητοῦ, τὸ δὲ τοῦ κνίζοντος γνησίου γαλλικοῦ πνεύματος καὶ τῆς γαλλικῆς εὐφυολογίας.

Ἡ Παρισινή, τουτέστι τὸ ἀποτροπαίως χάρειν πλάσμα, περὶ οὗ ὁ Legouvé ἰσχυρίζεται ὅτι συνίσταται ἐκ τριῶν ἰσῶν ἡμίσεων, ἐξ ἀγγέλου, διαβόλου καὶ πλαγγόνος, εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρσενίου Οὔσσαϊ, προῖον πολὺ νεωτέρας χρονικῆς περιόδου ἢ ὅσον γενικῶς πιστεύεται. Κατὰ τὸν Οὔσσαϊ αἱ Παρισίναί ὑπῆρξαν ἀνεκάθεν· αἱ ἰδίως ὅμως Παρισίναί χρονολογοῦνται ἀπὸ Βαλζάκ. Ὅταν δὲ ἔγραφεν ὁ Heine ὅτι οἱ συνήθεις ὑποκριταὶ τοῦ ἀγαπητοῦ Θεοῦ εἶνε οἱ Γάλλοι, ἡ Παρισινή εἰσέτι δὲν εἶχε γεννηθῆ. Διότι δὲν εἶνε Παρισίναί ὅλαι αἱ γυναῖκες αἱ γεννώμεναι ἐν Παρισίοις. Ἡ Παρισινή γεννᾶται δὲς· ἀπαξ μικρὸν πρὸ τοῦ τεθῆ εἰς τὸ λίκνον, καὶ δευτέρον ὅταν θ' ἀπεκδυθῆ τῶν παιδικῶν ἐνδύματων. Μόνον ὅταν κοράσιόν τι ἐκβάλῃ τὰ παιδικὰ ἐνδύματα, δύναται τις νὰ διακρίνη· ἐὰν θὰ γείνη Παρισινή ἢ οὐ· ἀλλὰ καὶ ἡ μὴ γεννηθεῖσα ἐν Παρισίοις δύναται νὰ μεταβληθῆ βραδύτερον εἰς Παρισινήν, εἴτε ἕνεκα τοῦ πρώτου αὐτῆς πάθους, εἴτε μετὰ τὴν μετάβασιν αὐτῆς τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους, εἰς τὴν μεγάλην ταύτην πόλιν τῶν ἀναστατώσεων καὶ τῶν μεταμορφώσεων. Διὰ νὰ γείνη τις ὅμως Παρισινή πρέπει νὰ ἔγη λεπτὰς ὀρέξεις, νὰ εἶνε εὐφάνταστος, φιλόδοξος, κοκκέτα καὶ ἀξία λατρείας. Τίς ὅμως θὰ δυνηθῆ νὰ ἰχνογραφῆσῃ ἐπιτυχῶς τὴν Παρισινήν, ἀφοῦ ἡ μεγίστη αὐτῆς τέχνη συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ εἶνε ποτὲ ὁμοία πρὸς ἑαυτήν; Ἡ Παρισινή τῆς σήμερον οὐδέποτε εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν τῆς χθές, οὔτε θέλει εἶσθαι πρὸς τὴν τῆς αὔριον. Ἡ Παρισινή ἐκπλήσσει διὰ τὸ ἀτακτον καὶ ἀπροόπττον τοῦ ὄντος. Οὐδέποτε δύναται τις νὰ τὴν γνωρίσῃ, διὸ καὶ ἀγαπᾷ

τις αὐτὴν διηνεκῶς. Καὶ μήπως γνωρίζει αὐτὴ ἐαυτὴν;

Ἀναγινώσκει ἅπαντα τὰ μυθιστορήματα, καὶ ἀνευρίσκει πάντοτε ἐαυτὴν ἐν αὐτοῖς ἐξ-εικονιζομένην. Ἄλλ' οὐδέποτε ἀποτολμᾷ νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς καρδίᾳ. Οὐδέποτε εὐρίσκεται περιφροντίς, οὐδέποτε ἐμβαθύνει ἐπὶ τινος πράγματος, οὐδέποτε ἐγκλείεται ἐντὸς τῶν ἰδίων σκέψεων. Ἐνδιαφέρεται περὶ ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων συμβάντων καὶ τῶν πραγμάτων. Δρέπει τὸ σήμερον εὐχαρίστως, καὶ καταλείπει τὸ αὔριον εἰς τὸ πεπρωμένον. Τὸ φαντασιώδες αὐτῆς βοημικὸν πνεῦμα εἶνε γλώσσα νεκρὰ εἰς ξένα ὄτα. Διότι μεταξὺ Γάλλου ἐν γένει καὶ Παρισίου κέῖται τὸ μέγα βάρβαρον τῆς γραμματικῆς. Ἐνίοτε ἡ Παρισινὴ εἶνε διεθνῆς· συνεννοεῖται κάλλιστα μετὰ τοῦ Παρισίου — τοῦ ἐκ Παρισίων — ἢ μετὰ τοῦ ἐκ Φλωρεντίας, Πετρούπολεως, ἢ Μαδρίτης. . . . Ὁ ποὺς τῆς Παρισινῆς ἐπλάσθη διὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶνε μικρὸς τις κόσμος, ποίημα ὄλον, σημεῖον ἐρωτηματικόν. Οὐδὲν λοιπὸν θαῦμα ἂν ἡ Παρισινὴ ἐκτελεῖ τὰ πάντα βαδίζουσα διὰ τοῦ ποδὸς τούτου. Ἄλλὰ δὲν ἀγαπᾷ νὰ βαδίζῃ πεζῇ· ἀγαπᾷ νὰ ἐποχῆται ἐφ' ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν ἀμαξῶν.

Ἡ δὲ χεὶρ! Μικρόν τι θαῦμα ῥοδοχρόου μαρμάρου. Ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῆς εἰσιν ὠραῖα. τὰ τρυφερὰ ὑποκύανα φλεβία, τὰ εἰκονίζοντα τὴν γεωγραφίαν τοῦ ἔρωτος· αἱ γραμμαὶ τῆς παλάμης, αἱ ἰχνογραφοῦσαι τὸν χάρτην τῆς τύχης. Οἱ ὄνυχες τῆς εἶνε ῥοδέρυθροι μαργαρίται. Τὸ πᾶν ἐν τῇ χειρὶ ταύτῃ ἔχει τὴν φυσιογνωμίαν του.

Ἡ Παρισινὴ ἄρχεται ζῶσα εὐθὺς ἅμα ἄρχεται ἡ ἐσπέρα, περὶ τὸ μεσονύκτιον δὲ εὐρίσκεται εἰς τὸ ζενιθ τῆς ζωῆς. Πρὶν ἢ δῶσῃ δεῖπνον, φροντίζει πολὺ περισσότερον περὶ τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν καρπῶν τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἢ περὶ τοῦ ἰχθύος καὶ τοῦ φασιανοῦ. Ἐν τούτοις τὸ γεῦμα καταλήγει καλῶς. Ἀνεπιτηδειότητά τινα ἢ μαγειρικόν τι δυστύχημα τὸ ἐμβαλόνει μὲ ὠραῖαν τινὰ φράσιν. Οἱ πάντες δὲ μένουσιν εὐχαριστημένοι, πλὴν αὐτῆς τῆς ἰδίας ὅταν ζητῇ τὸν λογαριασμὸν ἀπὸ τῆς μαγειρίσσης, διότι καὶ ἡ Παρισινὴ συζητεῖ τὸν λογαριασμὸν, δηλ. τηρεῖ τὴν τάξιν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς ἀταξία.

Ἡ Παρισινὴ τρελλαίνεται διὰ τὸν ἐξοχικὸν βίον· ἀρέσκειται νὰ δρέπῃ ἴα καὶ ἀνθεμίδας. Τότε δὲ θεωρεῖ ἐαυτὴν ὡς ὠραῖόν τι ἄνθος τῶν ἀγρῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀσταχύων. Εἶτε δὲ εἰσέλθῃ εἰς πλουσίαν ἐξοχικὴν ἔπαυλιν, εἶτε εἰς καλύβην χωρικοῦ, τόσῳ ἐνθουσιᾷ, ὥστε φοβεῖται τις πραγματικῶς μὴ ζητήσῃ νὰ μείνῃ διὰ παντὸς ἐν τῇ ἐξοχῇ. «Ω!», ἀναφωνεῖ, «τί θεῖα, τί ἐξαισία! Ὁ λαμπρὸς αὐτὸς κυανοὺς οὐρανός,

αἱ κυαναὶ λίμναι, τὰ κυανᾶ ὄρη, τὰ κυανᾶ δάση! Τὰ πάντα βλέπει κυανᾶ, κολυμβᾷ ἐντὸς τοῦ κυανοῦ χρώματος. — «Oh! mes enfants, oh! mes amies; oh! mes petites chattes, vivre et mourir ici!». Ἄλλ' ὅταν μίαν ὥραν μετὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν σταματήσῃ ἐν τῷ σταθμῷ ἢ διὰ Παρισίους ἀμαξοστοιχία, λαμβάνει τὸ ἀλεξήλιόν της, καὶ κάμνει φτερά ἐκεῖθεν.

Οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ τις νὰ ἐξιχνιάσῃ πόσα δύναται νὰ δαπανήσῃ μία Παρισινὴ, πόσῳ ἀνέρχονται αἱ ἀξιώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ της. Ὑπουργὸς τις ποτὲ τῶν οἰκονομικῶν εἶπε λίαν ἐπιτυχῶς· «Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον Παρισίαι, ἔπρεπε νὰ ἐφευρεθῶσι». Οὔτε εἶνε δὲ ποτε δυνατὸν νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Παρισινῆς τόσον ταχέως ὑπὸ νομοθετικοῦ σώματος, ὅσον ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γαλλίας. Οἷα σπατάλη ὑφασμάτων, τριχάπτων, ταινιῶν! Οἷον μουσεῖον μαργαριτῶν καὶ ἀδαμάντων. Καὶ οἱ νυκτερινοὶ στηθόδεσμοι καὶ τὰ ὑποδημάτια καὶ αἱ μικραὶ ἐμβάδες! Καὶ τὰ χειρόκτια! Πόσῳ πάντα ταῦτα λάμπουσι, θροοῦσι, στίλβουσι, μεθύσουσιν, ἔζουσιν! Εἶπατε Παρισινῇ τινὶ νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ της. «Θεέ μου!», θὰ σᾶς ἀποκριθῇ, «δὲν δύναμαι νὰ στερηθῶ οὐδενός». Ἡ Παρισινὴ οὐδέποτε ζητεῖ τὸ ἀναγκαῖον· διώκει πάντοτε γελῶσα τὸ περιττόν.

Ἄλλ' ἔχει καὶ τὰς ἡμέρας τῆς οἰκονομίας της. Ἡ κυρία δηλαδὴ πορεύεται εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐνοικιάζει ἄμαξάν τινα ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον ὅπως ἀγοράσῃ ἡμίσειαν δωδεκάδα καρabicίδων. Αὐτὴ κυρίως εἶνε ἡ λέγουσα· «Δὲν εἶμαι τόσον πλουσία ὅπως πορεύομαι πεζῇ· πρέπει νὰ σταματῶ εἰς ἕκαστον ἐμπορικόν».

Ἡ καλλονὴ τῆς Παρισινῆς εἶνε ἡ *beauté de diable*. Ἡ καλλονὴ αὕτη, ἡ μόνον τρεῖς ἢ τέσσαρας ἀνοίξεις διατηρουμένη παρὰ τῇ ἐπαρχιώτιδι, παρὰ τῇ Παρισινῇ διατηρεῖται ἐν τέταρτον ἑκατονταετηρίδος. Ἐχει δὲ πάντοτε αὕτη τὴν *beauté de diable*, διότι φέρει πάντοτε τὸν διάβολον ἐν ἐαυτῇ καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ ἐκκλησίᾳ. Τόσῳ δὲ εἶνε διδάσκαλος εἰς τὴν τέχνην τοῦ γονυκλιτεῖν, τοῦ ρίπτειν χαμαὶ τὰ ὄμματα, τοῦ ἀκούειν τοῦ ἱεροκήρυκος, ὥστε ἐὰν ἐβλεπεν αὐτὴν ὁ Pascal ἤθελεν εὐρεθῆ ἐν ἀπελπισίᾳ, ὁ δὲ Bossuet ἤθελε ρίψει κατ' αὐτῆς τοὺς κεραυνούς τῆς ὀργῆς του. Τοῦτο δὲ προέρχεται, διότι ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεται ἡ Παρισινὴ εἶνε πάντοτε ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Καὶ ἂν οὐδεὶς εἶνε παρῶν διὰ νὰ τὴν ἴδῃ, βλέπει αὐτὴ ἐαυτὴν. Καὶ ἐπιθεωρεῖ ἐαυτὴν κατὰ πρόσωπον, ἐκ τοῦ πλαγίου, στρέφουσα τὸ σῶμα κατὰ δύο τρίτα, ὀπισθεν, ἐξ ὄλων τῶν μερῶν. Οὐδὲν κομμωτήριον ὑπάρχει, οὐδεὶς κοιτῶν, ὅστις νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ αὐτῇ τὸ παίγνιον τοῦ κατόπτρου νὰ ἐπιθεωρήσῃ ἐαυτὴν πανταχόθεν. Ἐὰν παρα-

τηρήσητέ ποτε ἐπὶ τῆς κόμης τῆς Παρισινής τριγίδιον τι ἀνάστατον, μὴ πιστεύσητε ὅτι αὐτὴ δὲν γνωρίζει τοῦτο. Αὐτὴ αὐτὴ ἔδωκε τὴν φαινομένην ταύτην ἐλευθερίαν εἰς τὴν τρίχα, ὅπως παραπονεθῆ κατὰ τῆς μικρᾶς αὔρας, ἥτις ἐπέπευσε αὐτόθι ἕνεκα τῆς ἰδίᾳς ἀτημελείας. Ἡ Παρισινὴ κατακλίνεται πρὸς ὕπνον μὲ τὸ κάτοπτρον ἀνὰ χεῖρας, θεωρεῖ ἐν αὐτῷ πρὶν ἢ εἶτι ἐξυπνίσῃ, ὅπως ἡ γνησίᾳ ἐκείνῃ Παρισινῇ ἢ γράψασα πρὸς τὸν μνηστῆρά της· «Τώρα κοιμῶμαι βαθέως, βλέπω ἐν τῷ ὄνειρῳ μου ὅτι εἶμαι ὠραία καὶ ὅτι καὶ σεῖς μοὶ λέγετε τοῦτο».

Ἡ Παρισινὴ οὐδέποτε θὰ ἔχη τι κοινὸν μὲ τὴν ὀχλοκρατίαν. Ἐὰν ἐκραγῆ ποτε καὶ πάλιν ἐπανάστασις, δὲν θ' ἀναφανῶσι βεβίως πλέον μαινάδες τοῦ πετρελαίου. Ὁ Παρισινὸς εἶνε δημοκράτης, ἡ Παρισινὴ ἀριστοκράτις. Πῶς δὲ θὰ ἐπιτρέψῃ ἴσα δικαιώματα αὐτῇ, ἢ ἔχουσα μαγεύσασαν καὶ θαλαμηπόλους; Εἶνε πεποτισμένη ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι πρίγκιψ τις ἀρμόζει καλλίτερον εἰς τὸ σαλόνιόν της ἢ δημαγωγός. Δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἀνὴρ τις νὰ μὴ εἶνε εὐγενής, ἐκτός ἐὰν οὗτος εἶνε διάσημος ἢ ὠραῖος. Δὲν πιστεύει εἰς τὴν ἀδελφότητα, ἀλλ' εἰς τὴν φιλανθρωπίαν. Ἐχουσα τὰς χεῖρας πλήρεις, τὰς ἀνοίγει· ἔχουσα αὐτὰς κενὰς ζητεῖ ἐλεημοσύνην διὰ τοὺς πτωχοὺς, χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ ταπεινώσιν τινα διὰ τοῦτο. Ἡ Παρισινὴ τέλος δύναται νὰ πράξῃ τὰ πάντα, καὶ καλὰς πράξεις ἐνίοτε.

Ἡ κοιλάς τῶν τάφων

ΤΩΝ ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Οἱ πρῶτοι μόναρχοι τῶν Αἰγυπτίων ἐπενόησαν τὴν κατασκευὴν τῶν πυραμίδων, ἵνα ἀποθέτωσιν ἐν αὐταῖς τὰ ἑαυτῶν λείψανα· ἀλλ' αἱ πυραμίδες δύναται νὰ καταστρέφονται ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀσφαλέστερον νὰσφαλίζωσι τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν τῷ κόλπῳ τῶν φυσικῶν ἐκεῖνων πυραμίδων, αἵτινες ὑπέγκεινται τῆς πεδιάδος τῶν Θηβῶν, ἐν τῷ κόλπῳ τῶν τιτανωδῶν ὀρέων, ἅτινα οὐδέποτε χλοάζοντα, οὐδέποτε ποτιζόμενα ὑπὸ βροχῆς καὶ οὐδεμίαν ἔχοντα πηγὴν, παρέχουσι πᾶσαν τὴν δυνατὴν ἀσφάλειαν τῆς διαρκείας καὶ τοῦ ἀφθάρτου. Διὰ τοῦτο ὑπήκοοι καὶ ἀρχοντες ἐκεῖ ἠθέλησαν νὰ κατατεθῶσιν οἱ νεκροὶ αὐτῶν ἐν σπηλαιῶσι ὑπογείοις, ἅτινα πολλάκις εἶνε κατοικίαι εὐρύχωροι. Τὸ πρὸς δυσμὰς τῶν Θηβῶν βλέπον ὄρος εἶνε κατὰ μέσον τάφων, ὧν οἱ ξενιζόμενοι ἀνῆκον ὡς βλέπομεν ἐν ταῖς ἱερογλυφικαῖς ἐπιγραφαῖς, εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῆς κοινωνίας.

Τὸ ἐντάφιον αἶσολον τῶν Φαραίων ἦτο μυ-

στηριωδέστερον καὶ μᾶλλον κεχωρισμένον τῶν ἄλλων θνητῶν. Ἴνα φθάσῃ τις ἐκεῖ, πρέπει νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸ ὄρος τοῦτο ἐκ δυσμῶν καὶ πρὸς τοῦτο θὰ κοπιᾷσῃ οὐχὶ ὀλίγον. Μετὰ τὴν ἐπίπνον διάβασιν τοῦ ὄρους φθάνει εἰς τὴν κοιλάδα τῶν βασιλέων, ἥτις εἶναι φάραγξ ἔχουσα σοβαρὰν ἀποψίν, ἐν ἣ οὐδὲν ἀναμιμνήσκει τὴν ζῶν καὶ εἶνε οἰκήσιμος ὑπὸ μόνου τοῦ θανάτου. Ἐκεῖ, ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ βράχου, ἐν τῷ βᾶθει τοῦ τιτανώδους ἐδάφους, εἶνε λελατομημένα ἀνάκτορα ὑπόγεια, ἀποτελούμενα ὑπὸ ἀναρίθμων δωματίων καὶ ἐκ πολλῶν ἐνίοτε ὀροφῶν συνιστάμενα. Τὰ ἀνάκτορα ταῦτα, ὧν οἱ τοῖχοι πάντες καλύπτονται ὑπὸ ἱερογλύφων καὶ ἀντανακλώσιν διὰ τῶν φώτων τὰ λαμπρότατα τῶν χρωμάτων, εἶνε οἱ τάφοι τῶν βασιλέων.

Ἴνα φθάσῃ τις εἰς τὴν ἐπιτάφιον ταύτην κοιλάδα, διέρχεται πλησίον συμπλέγματος ἐρειπίων καλουμένων **EI-Assassif**, παρ' ᾧ ὑπάρχει τάφος λελατομημένος ἐν τῷ ὄρει ἔχων τρεῖς ὀροφάς. Ὁ τάφος ὅμως αὐτὸς δὲν εἶνε μονάρχου, ἀλλ' ἐνὸς ἱερέως ὀνομαζομένου **Pétemenof**. Τὰ γλυπτικὰ ἔργα καὶ τὰ ἱερογλυφικά, τὰ ὁποῖα καλύπτουσι τοὺς τοίχους τῶν διαδρόμων καὶ τῶν δωματίων, εἶνε τελειότατα. Ἐν αὐτοῖς βλέπει τις τί ἦσαν ἐν Θήβαις ἱερατικαὶ τινες ὑπάρξεις. Ἡ κατεχομένη ἔκτασις ὑπὸ τῆς ἐπιταφίου κατοικίας τοῦ **Pétemenof** τούτου εἶνε κατὰ τὸν **Wilkinson** πλέον τῶν 20,000 τετραγ. πυδῶν, ἥτοι χῶρος ἐπέκεινα τῶν 50 στρεμμάτων. Παρὰ τὸ σύνηθες δὲν βλέπει τις ἐν τῷ χῶρῳ τούτῳ οὐδεμίαν μορφήν ἐκ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ· μόνον τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ εὐρέθη· ἦτο λοιπὸν σχεδὸν μόνος ἐν τῷ μεγάλῳ τούτῳ τάφῳ. Οὐδέποτε ἀνθρώπινον πλάσμα ἐκτίσαστο μείζονα ἔκτασιν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἱερέως τούτου τῶν Θηβῶν. Δικαίως λοιπὸν ὁ Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἐφρόντιζον περὶ τῆς στερεότητος τῶν οἰκῶν αὐτῶν, διότι ὁ βίος εἶνε ἐφήμερος, ἀλλὰ περὶ τῶν τάφων αὐτῶν, διότι ὁ θάνατος εἶνε αἰώνιος. Ἐν Θήβαις δὲν εὐρέθησαν ἴχνη οὐδεμιᾶς οἰκίας, καὶ ὅμως ὑπάρχουσιν τάφοι ἀνάριθμοι.

Οἱ τάφοι τῶν βασιλέων κεῖνται καὶ ἐν τῇ παραλλήλῳ τῷ Νεῖλῳ κοιλάδι καὶ ἐν τῇ προσκειμένη, ἦττον ἀνεσκαμμένη καὶ φαινομένη, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ τόπος τῆς ταφῆς τῶν Φαραίων τῆς δεκάτης ὀγδόης δυναστείας, ἐν ᾧ ἢ ἄλλη ἦτο προωρισμένη νὰ δεχθῆ τοὺς τῆς δεκάτης ἐνάτης δυναστείας. Παράδοξον φαινόμενον! Οἱ διάδρομοι οὗτοι, αἱ ἀνάριθμοι αἵθουσαι ἦσαν λελατομημένοι ἐν τῷ βράχῳ μετὰ πολλῆς ἐργασίας καὶ προσπαθείας· παραδόσεις ἀνάριθμοι, εἰκόνες θεῶν, ἀνθρώπων, ζῶων, σκηνῶν τοῦ βίου καὶ τοῦ θανάτου ἦσαν γεγλυμένοι καὶ ἐξφρασθέντες μετὰ μεγάλης ἐπιμε-